

LITERATURA SIMPOSI

Cartes de Màrius Torres, de l'exili a casa

La filla i la néta de Joan Sales donen a la Universitat de Lleida missives i poemes manuscrits de l'escriptor lleidatà || Una relació epistolar des del 1939 fins a la mort del poeta, el 1942

J. BALLABRIGA

LEIDA | Maria Bohigas, néta de l'escriptor Joan Sales, va exclamar ahir emocionada a la Universitat de Lleida que "les cartes que va escriure Màrius Torres als meus avis en els primers anys del seu exili tornen per fi a casa". Una quinzena de missives, datades entre el gener del 1939 i finals del 1942, i diverses còpies de poemes manuscrits pel mateix Màrius Torres, en dos senzilles carpetes. Tot un tresor literari que Bohigas, de part de la seua mare, Núria Sales, va entregar a la Càtedra Màrius Torres de la UdL, en un acte celebrat en el marc del segon simposi internacional dedicat al poeta lleidatà en el 75è aniversari de la seua mort.

"Les cartes tornen a casa després d'un periple molt llarg i gràcies als àngels de la guarda trobats pel camí", va comentar l'editora del Club Editor, editorial que va posar en marxa Joan Sales anys després de tornar de l'exili. "Eren cartes que potser tardaven un any a arribar a destinació, primer a França i després a la República Dominicana, la majoria escrites en francès i plenes d'eufemismes per evitar interferències i preservar la intimitat entre el poeta i els seus avis, Joan Sales i Núria Folch", va explicar Bohigas.

"Van travessar l'Atlàntic i també van creuar tragèdies privades infinites; una relació epistolar que no hauria sobre-

El vicerector Joan Biscarri, Loli Mancineiras (biblioteca UdL) i Maria Bohigas, amb les cartes del poeta.

UNA FUNDACIÓ

L'alcalde, Àngel Ros, demana en la inauguració del simposi impulsar una fundació Màrius Torres

viscut sense les dones del sanatori de Puig d'Olena; la filòloga Margarida Prats, una fada de la recuperació de Màrius Torres, i el lingüista de la UdL Joan Ra-

mon Veny, director de la Càtedra Màrius Torres", va afirmar Bohigas amb gratitud.

Veny precisament va agrair la "mostra de generositat dels descendents de Joan Sales, que tenien molt clar que algun dia aquesta correspondència i aquests manuscrits havien d'estar a la Càtedra Màrius Torres, la missió de la qual és la de recuperar, preservar, difondre i estudiar el patrimoni literari català contemporani".

D'altra banda, la inauguració del simposi sobre Màrius Torres va comptar amb la directora de la Institució de les Lletres Catalanes, Laura Borràs, i l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, que va tenir un record cap al germà del poeta, Víctor Torres, mort el 2011, que "tenia el desig de crear una fundació per divulgar l'obra de l'escriptor, iniciativa que hauríem d'impulsar amb la col·laboració de totes les institucions".

"Un amor epistolar que no podien viure d'una altra manera"

■ "Una història d'amor per carta entre dos persones que no podien viure-la d'una altra manera." Podria ser una novel·la de ficció, però va ser la realitat que van viure Màrius Torres i Mercè Figueras, dos malalts de tuberculosi ingressats –i moltes vegades aïllats– al sanatori de Puig d'Olena. Una selecció de cent setze de les missives que van intercanviar integren el llibre *Cartes a Mahalta*, publicat aquesta setmana per Club Editor i que ahir van presentar a l'Espai Orfeo les responsables de l'obra, Margarida Prats i Meritxell Guimet, amb l'editora Maria Bohigas. "El lector gaudirà d'una conversa entre dos personatges sobre la seua vida quotidiana, amb confessions íntimes, la por de la mort o el seu amor íntens", va dir Bohigas. L'Espai Orfeo va acollir també l'espectacle literari *Entre dos desambres, la primavera*, amb guió i direcció de Rosa Mesalles.